

دوسمادتده یکی پوسته خانه قارشوسنده
دائرة مخصوصه در

حل اراره:

مرآت القلم

۱۳۲۶

دین، فلسفه، ادبیات، حقوق و علوم دین باحث هفته لق رساله در

انظار:
سلکمزہ موافق آثار جدیدہ مع المنونہ قبول اولنور
در حج ایدیمینی آثار اعاده اولنور

مؤسسلری: ابوالملا زین العابدین - ح. اشرق ادیب

دوسمادتده	سنه لکی القایلنی
ولایاتده	۶۵ ۳۵
ممالك اجنبیهده	۹۰ ۵۰
	غروشدره

تاریخ تأسیسی:
۱۱ نموز ۳۲۴

دوسمادتده نسخہ سی ۵۰ باره در

قیریلده دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر.

دوسمادتده پوسته ایله کوندریلیرسه ولایات بدلی اخذ اولنور.

عدد: ۱۷

۳۲۶ ذی القعدة ۲۳ پنجشنبه ۴ کانون اول ۳۲۴

برنجی سنه

کیدرم آرقه لرندن .. بولی بولدم ذاتا .
 بولی بولدم ، دیورم ، کلش ایکن حالابن !
 ایشته قارشیده بزم یارقدهک یوردی !
 باقلم واری ایشیق ؟ یوقسه محقق اویدی .
 قاپنیک اورتدیرندن اوجی دکنکلی براب
 صارقیدلمش اوله جق ، براونی بولسه مده چکوب
 آچیورسهم .. ای اما قاپی ذاتا آراتق ..
 غالباً برحقان اولمش .. نهمه لازم آرتق
 کیرهرم بن دیهرک کنیدی آندم ایجری ،
 ایامدن چیقاروب لاستیکی کچم ایلری .
 صاغه دوندم ، آزیحق کیمه دن اوج بش باصاماق
 سر دیون کلدی که زورجهیدی براز طیرمانق !
 صوله دوندم ، اوله نیک اسکی شایاق پرده سنی
 آره لارکن قولانم طویدی ققیرک سسی :

— نرده قالدک ؟ بنی هیچ یوقلامادک اولادم !
 حقلیسک بنده قباح که خبر یوللامادم .
 بیلیم چوقدر ایشک ، صوکره بزم یول پک اوزون ..
 هله دیکلن آزیحق اکلاشیلان بورعونسک .
 برکت ویرسون آتش قویدی دمن قوشو قادین ..
 اوشیورسهک اشیور مانقالی ، اش اش ده ایصین .

اوله نیک لوشانی قسوت ویرور پک باقدم ،
 شوفر یانسه ، دیوب برقوطو کبریت چاقدم !
 هله صوک کبریتی طوتدم ده یاقیندر بوزینه ،
 سرمه چکمش کی نور ایندی موک کور کوزینه !
 اوزمان نیم آچیلوب پرده ظلمت . ناکه
 کوردی بر صحنه عربان سفالت که نکاه ،
 شاعر اولسهم ینه تصویری اولور بجه محال :
 او پریشانلی درپیش ایده من چونکه خیال !

چکدرک دیزلرینک اوستنه براسکی نیا ،
 سورونوب مانقاله یاقلاشیدی بزم سنی بابا .
 — اخلامور ویردی دمن قوشو .. ولیدق شونی بر ..
 — سن اوطور بن آرام

— اولسه ایچدرک اییدر ..
 آها بولدم آرامق ایسته من اوغلم . کیمه ..
 بنده بر قارنی کینش جزوه بکیردم اله ،
 باشلادم قایناده رق ویرمه یه قبحار فبحان ،
 آزیحق کلدی بزم اختیارک بکزه فان .

— شیدی اکلات باقلم نهیدی سنک خسته نلک ؟
 نزه اولدک جانیم ، چونکه بویش پک صالغین .

— محمد اغانک اوی آقش .. اونی آقطارمق ایچون
 طامه چیدم ، صوغوق آلدیم اولیور اون بش کون .
 نه ایشک وار کیره میدلکرده آسرسم دیسه که !
 اختیارلیمی نهدر شاشقینم اوغلم بوسنه .
 هادی آقطارمایم .. کیم کثیر اککمی ؟
 اوطوروب کورکی نامرده ال آچق ایچی ؟
 کیم قازاغازسه بودنیاده بر اکک پاره سی :
 دوستک یوز قاره سی ، دشمنک مسخره سی !
 یوقسه یتش بشی چکمش بر آدام ایش یاپه ماز ،
 اوکا انجق یاپه جق بش وقت آبدسته نماز .
 خسته لاندیم باقه جق کیمه حکم یوق ، عثمان
 کیجه کوندوز قوشیور ایش دیه ، بیل نه زمان
 الی اکک طوته جق ؟ ایشته ساعت بلکده اوج
 کور یورسک دها کلز .. یالکزاق پک کوچ
 بعضی بر هفته کچر اوغرایان اولماز یاعه ،
 کیمه سزک بوسفر طاق دیدی آرتق جانمه !
 — سنی برترلیم صیم صیق اورتوب بو کیجه :
 آچیلیرسک سانیم ترلهمش اولسهک ایجه .

اختیار ترلهمه طورسون کومولوب بورغانه ..
 آتدرق بنده کنیش برکه مانقال یانه ،
 باشلادم اویقو تحریرنه ، لکن نه کزر ؟
 صیزشم بر آره لاق نه یسه یورلمش ده مکر .
 اورتلاق آچش اویاندم . دیدم ، آرتق کیدهیم
 اوکجه آتیا شوقیر آدمی نمون ایديم .
 برده باقدم که تک اونلق نیله یوقش کیسه ده ،
 مهرم بوینی بوکش طور یورمش ساده !
 اوزمان قویدی ایچمدن شوتحسر ایدی :
 یاجیتسز اولیدیم ، یاپارم اولسه ایدی !
 ۱۰ کانون ثانی ۳۲۳ محمد هاکف

سفیر الاسلام الی سائر الاقوام

— برادر فضائلپورم بیکباشی بروسه لی محمد
 طاهرک افندی به تحفه ناجیزانم —
 حضرت !
 معارف شرقیه وغربیه نیک برکنجینه ذی حیاتی ، عصر من کنجلیرینک
 مدار فخر و مباهاتی ، تحریر یکانه زمان مصرلی محمد فرید وجدی بک
 افندی نیک وجد آور قلوب امت اولان بونجه آثار قیمتیاری میانده
 اخیراً ژاپونیاده انعقاد ایدن تدقیق دین قرقره سنه ارسال ایلدکلری
 « سفیر الاسلام الی سائر الاقوام » نامنده کی رساله فیض اساله لرینک
 ترجمه یه نقل و ترجمه سی امرنده طرف عالی فضائل پرور لرندن ترغیب
 وتشویق بیورلمشیدیم . بو نور توجه کزدن منبعث معامله مشوقانه کز

عاجز لرینه فیض آور شوق و غیرت و سرمایه افتخار و محبت اولمسیله همان خامه حیه صاریله رق مستعیناً بالله رساله مذکورہ نك لسان لطافت سائمه حرفیاً نقل و ترجمه سنه بسمله کش ابتدا اولمش و حتی سز سالنیکده ایکن اتمام واکال اتمشیدم .

بوکره سلاک الالک تبییضه چکدیکم بر نسخہ سی وعد کترانه وجه ایله حضور عالی لرینه رفع واعلا و کتبخانه معرفت و فضیلتیکزه عرض واهدا ایدیورم .

لکن هیات نهی هیده ایدیورم؟ انوار کالانکزدن، نیر تشویقات و ترغیباتکزدن اقتباس ایلدیکم بر قبس حقیقی ینه سزه رد و تقدیم ایدیورم . تأسف ایدرمکه بوقبس حقیقت بنم کی بر عاجزک سواد قلنه تصادف ایدرک سوندی ، قراردی ، اما امینم که نور نظرکز ، لحاظه قبول و التفاتکزدنہ آنی شععه دار ایدر .

هیدیم بضاعه سزاق طولانیسه یله پک حقیر و ناچیز اولدیغنی سز سولمده دن بن اعتراف ایدرم . آنجق موضوعی اعتباریله پک عالی ، پک قیتمداردر . علی الخصوص توالی دهر وایامه کوکس و یروب فنا پذیر اولمیه حق بوکی هیدیلری زیاده سودیککز ایچون افندمزه مطلق شایان اعتباردر . اولمیه ایسه بکا نه موطلی !

« الناس یهدون علی قدرهم لکنی اهدی علی قدری
یهدون ما ینفی و اهدی الذی یبقی علی الایام و الدهر »
سلائیک — قرده شک : جمال

بسم الله الرحمن الرحيم . الحمد لله الذی هدانا للالسلام وجعلنا امة وسطاً بین الانام و الصلاة و السلام علی سیدنا محمد خاتم النبیین و علی آله و صحبه اجمعین .

ژاپونیا ملتنی ، افکار عالی و غیرت متوالیه اصحابندن اولان اقوام مدنیه نك صف اولنده بولندیغنی اثبات ایدن حوادث اخیرہ — « ۱۹۰۴ - ۱۹۰۵ » سنه میلادی سنده واقع اولان روسیه و ژاپونیا محاربه سیندر — بوکرده ادیان موجوده دن باحث و سائر اصحاب ملل و نمخلدن مرکب بر تدقیق دین توغره سنك تشکیل و انعقادینه و اصول و فروعنك استطلاعنه و ادیان مذکورده دن هانکیسنك صحیح و حق و هانکیسنك رد و قبوله شایان و مستحق اولدیغنی تدقیق و استکناهنه ژاپونیا لیری سوق و تحریک اتمشدر .

ژاپونیا لیرک شوبله بر قوتغزه تشکیلی عزمنده بولندیلری خبری نشر اولور اولمز ام سائرده دن برچوق علمای اعیان و اکابر داعیان مؤتمر مذکورده اثبات وجوده شتابان اولمش و دولت علیه عثمانیه بیله شو مجلسده حاضر بولنق اوزره محول علمای ترکدن اوچ ذاتک تعیین و اعزامنه قرار ویرمشدر .

احوال صحیمم کرحه بنی ژاپونیا به کیمکدن عاجز بر ایش ایسه ده فرانسزجه تألیف و طوقوده کی قوتغزه ریاستنه ارسال ایلدیکم مقالهم ایله اوراده بولنه حق اسلام داعیلری قرداشلرمک صدای دعوت لرینه اشتراک و التحاق ایلکندن ده منع و توقیف ایدمه مشدر . مع هذا اشبو مقالهمک لسان عربی به نقلیه بالجله اخوان دینک انظار مطالعه سنه عرض ایتکدن دخی کندمی آله مدم .

بومقاله مدن مرام و مقصدی آنجق برامره تخصیص ایتدمکه اگر بومقصدم حقیله آکلاشیلیرسه ناسی دین اسلامه جذب و جاب ایچون براهین مفحمه و حجج ملزمه سائر نك انیان واقامه سنه حاجت قالمیه جقدر . مقصدی ایضاح ایدیم : دین اسلام بر امت معینه یه مخصوص بر دین جدید اولیوب بو آنجق جناب حقیق جمیع رسل کرانه وحی ایدوب واما مرور ادوار ایله اتباع رسل و انبیانک تغییر و تحریف ایلدیکی بر دیندرکه اخیراً کافه ملل شرقیه و غربیه بر دین عمومی اولق اوزره اصلاحات و تکملاتیه حضرت [محمد] صلی الله علیه وسلم افندمزه وحی و انزال پیورلشدر . ملل و اقوامک یکدیگر یله کسب معارفه و مناسبه ایلدیکی بر زمانده ایدی که جناب حق بو دین ایله رسولنی بعث ایتش و چونکه کافه اقوامک تمای اتحاد و صفوت و محادتی افراد عمومیه سنك بر دین عمومی ایله متدین اولسنه وابسته بولنسندن ناشی حق جل و علی حضرتلری بودینک عمومی اولسیچون اسملرینی بیلوب بیلدیکمز کافه انبیاء الله و هانکی لغت و لسان ایله اولورسه اولسون انزال پیوردیغنی جمیع کتب الهیه ایمانی قواعد اساسیه دینه دن قیلشدر . — نیکم بونک تفصیلی آشاغیده کله جکدر . — شو امر خطیرک فهمی ایسه مسلم و غیر مسلمه فائده بخشدر . مسلمه فائده لیدر . چونکه تابع اولدیغنی دین ادیان منزله و متعاده دن اولیوب بلکه ادیان سائر نكده اساسی جامع بر دین اصلی اولدیغنی کورر و مسلم بواعتباره نظراً کنندنده اولجه حس ایتدیکی بر قیمت و حلاوتی طویغنه باشلار و کندینی بر رجل متمیز و خاص دکل بر رجل عام کوره جکی کی تابع اولدیغنی دینک دخی اکل شکل و اجل حاله بر دین کل و جامع ارواح کل بولندیغنی شهود ایدر . ایدمی بر کیسه نك حس و شهودی بویه اولورسه آرتق ادیان سائر یه دخل و تعرضده بولنمز . زیرا من طرف الله کلن ادیان سالفه نك جمله سنه ایمان ایتک و کندی کتانبده ادیان سالفه نك لب و خلاصه حقیقتنه بالا کتفا مرکز اوسطده قائم بولنق ایله مأمور اولمشدر . آرتق شو مرکز اوسط عامده صاحب مقام اولان کندینک مجمع امیال ام اولدیغنه و برکون کله جک که جمیع اتمک اتحاد قلوبنه و تلاق مرامنه بادی اوله حق اولان نقطه حقیقتده بولندیغنه خیر و آگاه اولور و بو نقطه اوسطدن دیگر بر نقطه متطرفه و منحرفیه میل و رجوعنه امکان قالماز — ولو بر قوه قاهره ایله جبر و سوق اولورسده — .

غیر مسلمده فائده لیدر . زیرا ملل غیر مسلمدن هیچ بر عاقل یوق درکه اصول و عقایدینه ایدی خرافاتک تمتد اولدیغنی بیلسون . آنک ایچون درکه کندینی تأسف و تأفف اضطراری ایچنده بولور و هر نه صورتله اولورسه اولسون عقاید و جدانیسنك صحیح و اصلاحی ارزوسنده بولور . اگر او عاقل دین اسلامک ادیان سائر بشریه نك آنجق اصلاحات عمومیه بی ایچون کلدیکی و ادیان سائر کی بر دین منعزل اولدیغنی بیله جک اولورسه آرتق دین اسلامه میل و التفاتی بر امر اضطراری اولور . و منسوب اولدیغنی دیننده نظر کراسته کوروب متالم و متأذی اولدیغنی و اصل و حقیقتدن منحرف و متباعد

بولدنی امر، آتی اختیاراً کمال اضطراراً شو دینه سوروب چقارر .
ودونوب طولاشه رق نهایت شو دینک دائره سی محیطنده بولنور .
ایشته بواسبابه مبنی درکه فضائل اسلامیه دلالت ایدن اظهار
صور و اشکالک بسط و تمهیدنی اشبو قونگرده بوانه حق اخوانه ترک
ایده رک و یالکز شو نقطه مهمیه عطف لحاظه التفات ایلده جکرندن
خوف ایلده رک شو رساله ده بو امر خطیرک توضیح و تشریحی غایه
غرض و مقصد اتخاذ ایلدک .

بنم بورساله جکده اظهار و بیانه چالیشدیغ نقطه حقیقت قرآن
عظیم الشانده اسلامه عائد تصریح و بیان بیوریلان خصائصده یک پارلاق
بر صورتده ظاهر و عیان در . بواظهریت نتیجه سی دکلی درکه اقوام مختلفه دن
بر نتیجه امم شودین مبینک قبولنه تهالک فوق العاده کوسترمشلدر . آزیحق
تعمیق نظر ایدلسه کوریلیرکه امم واقوام سائر شو خصیصه شریفه یی
هر نه قدر علماً ادراک ایدمه مکده ایسه لرده دین اسلامده آتی
حس و لمس ایتمکده درلر . وعقیده لرینک القای شک و شبهه ایلدیکی صورتی
اسلامده مصلح و منقح و خالص اولدیغی کورمکله او عقائد صحیحیه
اشباح ظاهریه سیله دکلسه ارواح باطنیه سیله میل ایدر . و کمال عصوبت
و صلابتله بودین قویه رجوع ایلر .

بوخصیصه شریفه دین اسلامدن باشقه بردینده بولماز . زیرا
شو مرکز و وسط اقوامدن یالکز بر قومه ، شریعتی دخی بر امت معینه یه
مخصوص و منحصر دکل در . و چونکه اصلاً و اساساً بر دین عمومی در .
ادیان سائرک ایسه هپسی یکدیگره متناقض تحریفات و تغیراته اوغرامش
اولسندن ناشی بولرینی وجهاً من الوجوه تألیف و توفیق قابل دکل در .
بوکامثال ایراد ایدلم : مثلاً بردی اولان بر شخصه نصرانی اولمق
الویرمن — نادره حکم یوق در — زیرا بودیت ایله نصرانیت بپنی
هیچ بروجه ایله توفیق و اصلاح قابل دکل در . نصرانی دیرکه : عیسی
کلمه الله در . و بعدالاب اقنوم ثانی در . جسده حلول ایدوب بین الناس
یاشادی . و آدم علیه السلامک اول خلیفه سنده ارتکاب ایلدیکی
خطیئه دن طولای بوتون عالم و ابنای آدمی تخلیص ایچون کندینی فدا
ایلدی . بودی اولان دخی اعتقاد ایدرکه : هندیلرک ارکان تکلیفندن بری
بولنان « ویشنو » عالمی شروردن تخلیص ایچون مکرراً تجسم و تجسد
ایتمش و اخیراً طقوزنجی دفعه ده « بودا » هیئتنده تجسم ایلش در .
ایندی بوایکی عقیده صاحبی آره لرینی بولمق فصل ممکن اولور ؟ و بری
کندی عقیده قدیمه سنی و مدت هرنبجه کچیردیکی اعتقادینی نه صورتله
ترک ایدوب اوته کینک عقیده سنی ترجیحاً قبول ایدمیلیر ؟ بوندن باشقه
بر بودی یهودی دخی اوله ماز . زیرا تورات خطابی یالکز بنی اسرائیل
حصر و تخصیص ایدره رک آنلری امم سائریه رفع و تفضیل ایدر .
و نصوص توراتیه ده ، آسیایلردن یوزلرجه میلیون خلقک بیکلرجه
سنه دن بری موضع اجلال و احترامده طوبدقلری بودا ایچون بر موضع
بولنه مدقندن باشقه رأی اسلافک کلیسی مرکب سفاهت اولمغله تورات
بودای دخی تسفیهده آنلره مشارک قیلهرق کسب تمیز و تعزز ایدر .
بر نصرانی دخی بودی و یهودی اوله ماز . چونکه شوایکی دیندن بریسی
نصرانیتله نسبتله قبل صلح و توفیق دکل در . و لکن بو امتلرک جیعنه

بلا حرج مسلمان اولمق قابلیت واردر . زیرا اسلامک قاعده سی اسملرینی
بیلوب بیلدیکن سائر انبیاء و مؤسسین ادیانله ایمان در . قال تعالی عن الانبیاء
[وان من امة الا خلا فيها نذیر] وقال تعالی [منهم من قصصنا علیک ومنهم
من لم نقصص علیک] . ایندی بودا دیننده اولان بر شخص دیانت کبیره
مؤسس اولمق صفتیه بودانک فضائی دین اسلامک انکار ایتدیکنی
ورسل عظامدن معدودیتی قیاسنده بولندیغی ذوات ایچون نصوص
قرآنیه نک سماحت احترامکاریسنی کورر . نصرانی ایسه عیسی علیه السلامک
اسلامده تبجیل و احترام ایله تذکیر اولنهرق مصاف رسل کرامه ادخال
ایدلنیکنی و کذا بر یهودی دخی موسی علیه السلامک تبجیل و احترام
مخصوصنی مشاهده ایدر .

ایندی ادیان مذکوره اصحابنک بلا حرج شودین مبینک حولنده
اجتماعی قابل و ممکن در . هله دین اسلامک کافه عقائد حقه یی بعدالتنقیح
و التهذیب جمع ایدره رک مجموعی دین واحد قیلدیغی ادراک ایدر لرسه
قبول و اجتماعلرنده آرتق تردد و اشتباهلری قلماز . زیرا عقائد مبدا نده
دخی بویله ایدی . نستعید بالله [و ما تفرق الذی اتوا الکتاب الا من
بعد ما جاءهم العلم بغیا بینهم] ایشته صورت عقائدک منقح و مصلح اولسندن
طولای امم دین اسلامده دخالت تهالک کوسترمشلدر . مابعدی وار

هکیم شهر امرالله اندری مضر تنبیهک دار الفیوضه عثمانیه تربیه
دار ویردکلری قونفراسده ضبط اولونامه بیانات فاضله لری :
تربیه یه دار

کچن قونفراسده تربیه عمومیته نک اساسلرینی سولیش ایدک . شمدی ده
جریان بحثک سوق ایدمه چکی بعض تقرماتی ذکر ایله ینه تربیه یه متعلق
بعض شیلر بیان ایتک ایسترم . بشرک اوائل خلققنده معروض بولندیغی
عوارضدن خلاصی [الحق یعلو ولا یعلی علیه] قانون ازلیسی سایه سنده در .
یعلو کله سی برعلا ، یوکسلیمک برده علوکه قهر و غلبه ایتیمک دن
کلیر : بوراده مقصد علو یعنی قهر و غلبه در . دیمک اولیورکه الحق
یعلو : حق قهر و غلبه ایدر معناسنده در . حقیقه تاریخ حیات انسانیت
احاطه لی بر نظره باقیله حق اولورسه جمع زمانده حقت ناحق اوزرینه
غلبه ایتدیکی ، بعض زمان و مکانه کوره مخالف ظهور ایتدیکی
کورولورسده بر شاذ تشکیل ایدوب ناحقک پایدار اولامدیغی تسلیم
ایدیلیر . ذاتاً بونک الک بویوک دلیل ، حجت تاریخیه سی حقت دوامی در .
حقت ناحقه ، ایلرک کوتولره غلبه سی تأمین اولنش اولمسه ایدی
مدنیت ترقی ایدمه من ، عالم هرج و مرج دائمی ایچریسنده قالیردی .
لکن مادامکه مدنیت آهسته فقط متین آدیملرله ساحه تکاملده ایلرله مش در ،
هر حالده حق ناحقه تأمین غلبه ایتمش در . دقت ایدیلیرسه حق ملتره
مستولی اولان اخلاق بوزوقلغی زمانلرنده بیلله تعالیدن کری قلما مش در .
اوائل احوال انسانیه تماماً معلوم دکلسه ده استفاده ایدمه بیلله جکمن
درجه ده ینه معلومات آنه بیلش در . اوزمان حیانتدن بزی خبردار
ایدن بر جوق علوم وار . تاریخ ، متروکات قدیمه بشریه یی تدقیق ایله
اشتغال ایدن علم آثار عتیقه ، تاریخ طبیعی ، بشره انسانک تشکلات بدنیه سنی